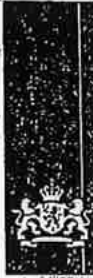

17-7-2013

ONTVANGEN 22 JULI 2013

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Hogeschool HAS
College van Bestuur
Postbus 90108
5200 MA 's-Hertogenbosch

Directoraat-generaal Agro
Directie Agrokennis

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

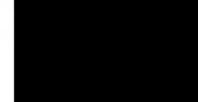
Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Datum - 16 JULI 2013 -
Betreft Besluit Nevenvestiging-Bedrijfskunde en Agribusiness Venlo

Ons kenmerk
DGA-AK / 13123214

Uw kenmerk

Bijlage(n)
2

Geachte voorzitter,

Met uw brief van 23 november 2012, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 26 november 2012, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de hbo bachelor Bedrijfskunde en Agribusiness (B&A) te Den Bosch eveneens als bekostigde opleiding door de Hogeschool HAS te laten verzorgen in Venlo. Op 25 februari 2013 heeft u, op verzoek van het CDHO, aanvullende vereiste documenten geleverd. Op 26 april heeft u, op verzoek van het CDHO, informatie geleverd over het profiel van de opleiding B&A en de afstemming met Hogeschool Fontys. Op 1 juli 2013 heeft u, op mijn verzoek, een nadere toelichting verstrekt op de instroomcapaciteit in de regio Venlo voor de opleiding B&A.

Besluit

Gelet op het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2009, heb ik besloten om in te stemmen met uw voornemen om de opleiding B&A tevens als bekostigde hbo-bacheloropleiding te Venlo te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor het advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij op 5 juni 2013 geadviseerd over uw aanvraag. Het advies, welke integraal deel uit maakt van dit besluit, treft u bijgaand aan.

Het CDHO concludeert bij voorwaarde D dat u in onvoldoende mate cijfermatig heeft onderbouwd dat de instroomcapaciteit in de regio Venlo voldoende ruimte biedt voor de vestiging van de opleiding B&A naast de bestaande opleiding International Fresh Business Management (IFBM) van Fontys. Bij deze conclusie speelt het bezwaar van Hogeschool Fontys een belangrijke rol.

Het CDHO constateert tevens dat Hogeschool Fontys zich niet aan de convenantafspraken met Hogeschool HAS heeft gehouden door achteraf extra eisen te stellen.

In dit verband heb ik u gevraagd een nadere toelichting te verstrekken op de instroomcapaciteit voor de opleiding B&A in de regio Venlo.

Motivering

Op basis van de volgende overwegingen concludeer ik, in tegenstelling tot het advies van het CDHO dat op onderdelen negatief was, dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden b, d, en e, waaraan wordt gerefereerd in artikel 5.1, eerste lid van de beleidsregel.

Het voornemen om de opleiding B&A in Venlo aan te bieden is ingebed in een reeds langer lopend traject met steun vanuit EZ en vanuit de provincie Limburg en de regio Venlo gericht op de herpositionering van het groen hoger onderwijs in Zuid-Oost-Nederland. Aanzetten hiertoe zijn verankerd in het sectorplan Hoger Agrarisch Onderwijs 2011-2015.

Het voornemen doet recht aan afspraken uit het regionaal convenant tussen Hogeschool HAS en Hogeschool Fontys van 8 november 2011 gericht op onderwijs- en kennisontwikkeling voor de Greenport Venlo. Uitgangspunt daarbij is de complementariteit van opleidingen in Venlo.

De Greenport Venlo wordt gezien als een kansrijke regionaal economische cluster binnen de Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen (T&U). Het voornemen is onderdeel van een samenhangend pakket aan opleidingen van de Hogeschool HAS Limburg voor de Greenport Venlo. Daarmee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de doelen uit de Human Capital Agenda voor de Topsector T&U en het, mede door deze Topsector gewenste, landelijke Centre of Expertise Greenports i.o.

Op basis van de door u verstrekte nadere toelichting is er sprake van voldoende instroomcapaciteit voor de opleiding B&A in de regio Venlo waarmee de opleiding zal bijdragen aan een exploiteerbare nevenvestiging in Venlo.

Croho-procedure

De wijziging van de registratie waarvoor u toestemming heeft gekregen, kunt u thans in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho) laten doorvoeren, onder overlegging van dit besluit.

Ingevolge artikel 7.17, vijfde lid, van de WHW vervalt dit besluit, indien de wijziging van de opleiding niet binnen zes maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho.

Een goede samenwerking tussen Hogeschool HAS en Hogeschool Fontys is zeer gewenst om vragen vanuit de sector goed te kunnen bedienen bijvoorbeeld via het Center of Expertise Greenports i.o.

Directoraat-generaal Agro
Directie Agrokennis

DGA-AK / 13123214

Hierbij verzoek ik u mij te informeren over de wijze waarop de samenwerking in de regio Venlo binnen het Center of Expertise Greenports gestalte krijgt.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan OCW, de NVAO, de CDHO, de Vereniging Hogescholen, de Dienst Uitvoering Onderwijs en Hogeschool Fontys.

Met vriendelijke groet,

mr. dr. J.P. Hoogeveen MPA
Directeur-Generaal Agro

Rechtsmiddelen

Indien u het niet met dit besluit eens bent, dan kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief bezwaar maken bij de staatssecretaris van Economische Zaken. Ook een andere belanghebbende kan tegen dit besluit in bezwaar komen. Het bezwaarschrift kan worden gezonden aan het ministerie van Economische Zaken, t.a.v. Dienst Regelingen, Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. U wordt verzocht een afschrift van deze brief bij het bezwaarschrift te voegen.

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
t.a.v. de plv. directeur Agrokennis (DAK)
de heer ir. M. Kool
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Geachte heer Kool,

datum

woensdag 5 juni 2013

onderwerp

Advies Nevenvestiging
hbo
bachelor Bedrijfskunde en
Agribusiness
Hogeschool Hasdenbosch
Venlo

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag Nevenvestiging van Hogeschool Hasdenbosch ten behoeve van hbo bachelor Bedrijfskunde en Agribusiness te Venlo.

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

ons kenmerk

2012/035b

bijlagen

advies CDHO

met vriendelijke groet,

mevr. mr. R.G.K. Voss
vice-voorzitter CDHO

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie
t.a.v. de Staatssecretaris
Mevr. S.A.M. Dijkma
Postbus 20401
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Dijkma,

Op 26 november 2012 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) het voornemen ontvangen van de HAS Hogeschool (HAS) om de hbo bachelor opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness tevens als bekostigde opleiding te verzorgen te Venlo (de opleiding wordt al verzorgd in Den Bosch). Vanwege het ontbreken van voor de beoordeling relevante gegevens heeft de commissie de HAS in de gelegenheid gesteld de aanvraag op enkele punten aan te vullen. Na ontvangst van de vereiste documenten op 25 februari 2013 heeft de commissie de behandeling van de aanvraag hervat. Na overleg heeft de commissie bij schrijven van 15 april 2013 aan de HAS en Fontys Hogescholen de gelegenheid gegeven een aanvullend gezamenlijk document te produceren. Hierop zijn op respectievelijk 26 april en 2 mei 2013 de reacties van de HAS en Fontys ontvangen. Op grond hiervan is de behandeling van de aanvraag hervat en brengt de commissie hierbij haar advies uit over dit voornemen.

datum

5 juni 2013

onderwerp

Nevenvestiging
Hogeschool Hasdenbosch
hbo
bachelor
Bedrijfskunde en
Agribusiness
Venlo

ons kenmerk

2012/035b

bijlagen

beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de HAS om de opleiding hbo bachelor Bedrijfskunde en Agribusiness (B&A) als bekostigde opleiding te Venlo te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u aan in de bijlage bij dit advies.

Omschrijving van de aanvraag

Het betreft hier een nevenvestiging van een reeds bestaande opleiding die in 1991 in Den Bosch van start is gegaan. De HAS is voornemens de opleiding B&A in Venlo aan te bieden. Dit voornemen is ingebed in een reeds langer lopend traject dat is gericht op de verankering van HAS-opleidingen in de regio Noord-Limburg. De Minister van EL&I heeft hiertoe de HAS in 2010 verzocht een plan uit te werken voor de positionering van het groen hoger onderwijs in de Regio Venlo, geconcentreerd in een kenniscentrum voor voedsel en groen. De HAS heeft hiertoe onder meer de aanvraag voor een nevenvestiging B&A ingediend.

Aanvrager doet een onderbouwd beroep op voorwaarden a, b, d, en e van de Beleidsregel.

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan voorwaarden b en e van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde a Beleidsregel

In haar motivering geeft de aanvrager op basis van de topsectoren en de human capital agenda's aan dat de opleiding in voldoende mate bijdraagt aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving. Voor een succesvol beroep op voorwaarde a van de Beleidsregel is echter vereist dat sprake is van een opleiding die nieuw is voor het Nederlandse hoger onderwijs en vorm is gegeven vanuit een door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld een wetenschappelijke ontwikkeling in een innovatieve sector. De commissie is van oordeel dat nu de opleiding B&A reeds enige jaren bestaat, ook bij de HAS, niet meer gesproken kan worden van een nieuwe (wetenschappelijke) ontwikkeling in een innovatieve sector. Aangezien de opleiding reeds langer bestaat kan naar het oordeel van de commissie evenmin sprake meer zijn van het inspelen op nieuwe beroepen.

De aanvraag voldoet niet aan voorwaarde a van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel

De commissie is van mening dat de opleiding B&A aansluit bij een behoefte van de Rijksoverheid, namelijk in het bijzonder bij het onderwijsbeleid van de Minister van Economische Zaken voor het domein landbouw en natuurlijke omgeving, zoals onder meer kenbaar gemaakt in de Beleidsagenda 2012 van het Ministerie van Economische Zaken. Greenport Venlo is een door de Rijksoverheid erkend Centre of Expertise dat als een van de zes landelijk aangewezen Greenports/ Centers of Expertise onderdeel uitmaakt van de topsectoren Agro&Food en Tuinbouw en Uitgangsmaterialen. De opleiding B&A richt zich sterk op deze topsectoren. Het beleid van de Minister is gericht op participatie van kennisinstellingen in regionale innovatie-gebiedsplannen en het versterken van het imago en de aantrekkingskracht van de groene sector.

Voorts heeft de commissie vastgesteld dat de Minister op 14 september 2010 aan de HAS gevraagd heeft om in het kader van de Versnellingsagenda Limburg een kenniscentrum met daarbij behorend opleidingsaanbod op te zetten. Hierover is in november 2011 in het convenant Onderwijs- en Kennisontwikkeling met de in de Regio Venlo actieve onderwijsinstellingen overeenstemming bereikt. In het convenant is vastgelegd dat de HAS Hogeschool in 2012 drie specifieke reeds geaccrediteerde bacheloropleidingen uit het 'groene' domein, die aansluiten aan de kernsectoren van Greenport Venlo en passen binnen het sectorplan HAO, mag aanbieden. Het feit dat de HAS een belangrijke rol speelt binnen het HAO blijkt uit onder meer de trekkersrol die de instelling vervult ten aanzien van de Centres of Expertise 'Greenports' en 'Food'. Desgevraagd heeft het departement van EZ in een schrijven van 19 februari 2013 nogmaals aan de CDHO bevestigd het voornemen van de HAS tot het aanbieden van nevenvestigingen in de locatie Venlo, waaronder de opleiding B&A, als zijnde passend binnen het beleidskader van het departement te ondersteunen.

Derhalve is de commissie van oordeel dat de opleiding B&A past binnen de thema's die genoemd zijn in het topsectorenbeleid, in het bijzonder de topsectoren Agro&Food en Tuinbouw en Uitgangsmaterialen. Bovendien beantwoordt de opleiding aan de doelstelling van het convenant Venlo met betrekking tot het

pagina 3 van 8 opleiden van competente ondernemers en medewerkers in de topsectoren Agro&Food, Tuinbouw en Logistiek waarbij verbinding en focus wordt gezocht op de aspecten 'groen' en 'niet-groen' in de vorm van crossovers op de sector 'Food' en de domeinen 'Techniek' en/of 'Economie'.

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat aanvrager heeft aangetoond dat de opleiding tegemoetkomt aan de behoeften van de Rijksoverheid op terreinen waarvoor zij op stelselniveau een bijzondere verantwoordelijkheid draagt.

Beoordeling voorwaarde d Beleidsregel

afstemmingsoverleg

De aanvrager heeft op verzoek van de commissie afgestemd met aanbieders van vergelijkbaar onderwijs dat onder vergelijkbare condities kan worden gevolgd. De commissie heeft in dit kader kenbaar gemaakt dat de commissie geen onderscheid maakt tussen 'groen' en 'grijs' onderwijsaanbod. Aanvrager heeft hier gehoor aan gegeven en heeft afgestemd met de Aeres groep, Fontys Hogescholen, de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN), de hogeschool Zuyd, Inholland en Van Hall Larenstein. Met uitzondering van de HAN en Fontys Hogescholen hebben deze instellingen kenbaar gemaakt geen bezwaren te hebben tegen de start van de opleiding B&A in Venlo. De HAN vreest dat de opleiding Bedrijfskunde MER te Arnhem en Nijmegen, die kampt met dalende instroomcijfers, concurrentie zal ondervinden van de opleiding B&A te Venlo. Vooral het bedrijfskundig accent in de werving van de HAS acht de HAN bezwaarlijk. Het bezwaar van Fontys, d.d. 29 november 2012 is eerst na indiening van de aanvraag van de HAS, d.d. 26 november 2012, ontvangen en is op 1 maart 2013 herhaald. Fontys beziet de aanvraag van de opleiding B&A als concurrerend voor de op 13 november 2012 toegekende opleiding Fresh Business Management (IFBM) te Venlo.

Het bezwaar van de HAN acht de commissie niet overtuigend. De opleiding Bedrijfskunde MER richt zich op een andere doelgroep dan de 'groen' gerichte opleiding B&A, die een doorgaans specifiek 'groene' instroom genereert. Bovendien is de inhoud van de opleidingen niet vergelijkbaar. De opleiding B&A is primair gericht op kennisverwerving van de agrofood- en tuinbouwsector en kent daarnaast een bedrijfseconomische component. Er is dus hooguit sprake van een gedeeltelijke overlap van de opleidingen. Belangrijker is echter dat de HAN niet heeft aangetoond dat de opleiding Bedrijfskunde MER kampt met een structureel dalende instroom. De opleiding kent sinds het studiejaar 2006/2007 een forse en stabiele instroom die zich altijd boven de 300 studenten beweegt. Bovendien maakt de relatief grote afstand tussen de vestigingen van de HAN en Venlo (Arnhem 93 km en Nijmegen 73 km) het onwaarschijnlijk dat hiervan substantieel nadelig effect op het opleidingsaanbod van de HAN zal uitgaan.

Het bezwaar van Fontys Hogescholen acht de commissie verrassend. Immers, Fontys behoorde tot de medeondertekenaars van het convenant van november 2011. Zoals reeds onder b is betoogd is in dit convenant vastgelegd dat de HAS drie opleidingen uit het 'groene domein' mag aanbieden - met uitzondering van opleidingen gericht op 'paard' en/of 'landschapsarchitectuur' - die aansluiten aan de kernsectoren van Greenport Venlo. De HAS verplichtte zich hierbij de aanvraag van Fontys voor de op 13 november 2012 toegekende opleiding IFBM te ondersteunen. De HAS heeft zich hieraan gehouden en heeft tijdens het

pagina 4 van 8 afstemmingsoverleg over deze opleiding een verklaring van geen bezwaar overlegd. Op grond van de inhoud van het convenant zou men eenzelfde stellingname van Fontys verwachten. Uit de bezwaarschriften blijkt dat Fontys achteraf een aanvullende eis stelt ten aanzien van het 'groene' opleidingsaanbod in de regio Venlo, namelijk dat dit opleidingsaanbod complementair dient te zijn. De commissie heeft begrip voor de wenselijkheid hiervan, maar concludeert tevens dat een dergelijke aanvullende, eenzijdige en achteraf geformuleerde eis de convenantsafspraken te boven gaat. Wel acht de commissie de argumentatie van Fontys over de studenteninstroom en de arbeidsmarkt van belang. Deze argumentatie is voor de commissie een punt van nadere weging geweest (zie hiervoor onder het kopje 'instroom' hieronder).

De commissie is derhalve van oordeel dat de opleiding B&A past binnen de gemaakte convenantsafspraken. Voorts is de commissie van mening dat verschillen van inzicht over bijvoorbeeld instroomcapaciteit en/of inhoud van curricula in goed overleg tussen convenantpartners dienen te worden opgelost.

instroom

De landelijke eerstejaars instroom in B&A in het groene domein is hieronder weergegeven. De totale jaarlijkse eerstejaarsinstroom schommelt rond de 400 studenten.

Hogeschool	Instroom jaar	2008	2009	2010	2011	2012
cah vilentum		221	230	221	224	211
has den bosch		81	89	96	101	138
van hall larenstein		100	71	65	69	68
Totaal		402	390	382	394	417

Bron: HBO-monitor (geraadpleegd maart 2013)

Aanvrager schat de jaarlijkse eerstejaarsinstroom B&A op de locatie Venlo op omstreeks 60 studenten per jaar. De instroom zal volgens aanvrager niet ten koste gaan van de instroom op de locatie Den Bosch aangezien studenten uit kostenoverwegingen zullen kiezen voor de meest nabije locatie. Hierbij spelen reistijd, reiskosten en het feit dat 80% van de studenten bij de ouders blijft wonen (cijfers: HAS locatie Den Bosch) een doorslaggevende rol. De instroom in Venlo zal dus grotendeels moeten voortkomen uit het lokale Limburgse instroom-potentieel. Ter vergelijking de opleiding IFBM schat eveneens een instroom van 60 studenten te kunnen genereren.

De HAS heeft de aanname dat een voldoende instroom kan worden gegenereerd in de Regio Venlo in onvoldoende mate onderbouwd. De centrale vraag is of de HAS wel een instroom van 60 studenten kan genereren. Fontys is van mening dat dit niet zal gaan gezien de beperkte instroomcapaciteit in de regio en is bevreesd dat het toekennen van de opleiding B&A aan de HAS negatieve gevolgen zal hebben voor de instroom in de opleiding IFBM waarmee de doelmatigheid van deze opleiding IFBM in het geding is. Op grond van deze overweging en gezien de onvoldoende onderbouwing van de instroom door de HAS heeft de commissie gemeend de volgende vragen onder de aandacht te brengen van beide convenantpartners en hen gevraagd in een gezamenlijk document te willen reageren inzake:

pagina 5 van 8 1. De complementariteit van het opleidingsaanbod. De commissie wil op curriculum niveau opheldering over de door Fontys veronderstelde, en door de HAS ontkende, overlap in opleidingsaanbod tussen de opleidingen IFBM en Bedrijfskunde & Agribusiness;

2. De te realiseren en te verwachten ontwikkeling van de instroom van beide opleidingen (IFBM en B&A) indien beide opleidingen in de regio Venlo worden gerealiseerd.

Dit resulteerde niet in een gezamenlijk document maar in onderscheiden reacties waarin de geschilpunten nader werden onderbouwd. Uit de documenten kon wel worden opgemaakt dat beide opleidingen naast een onderscheidende logistieke (IFBM) en groene (B&A) component een overlappende bedrijfseconomische component bevatten. Hierdoor is het te verwachten dat beide instellingen zich op het terrein van de instroom concurrerend tot elkaar verhouden. Dit blijkt evenzeer in de gedeeltelijk overlap aan de uitstroomzijde van de opleiding. In veel gevallen zullen afgestudeerden B&A opteren voor dezelfde functies als afgestudeerden IFBM.

In de tweede plaats heeft de HAS ook in tweede instantie in onvoldoende mate cijfermatig onderbouwd dat de instroomcapaciteit in de regio Venlo voldoende ruimte biedt voor de vestiging van de opleiding B&A naast de bestaande opleiding IFBM. De commissie is dan ook van oordeel dat de HAS in onvoldoende mate heeft aangetoond dat van het voornemen tot het aanbieden van de opleiding B&A in de locatie Venlo geen negatieve effecten op de doelmatigheid van het bestaande aanbod uitgaan.

arbeidsmarkt

De aanvrager heeft onderzoeken overgelegd over de huidige en de toekomstige arbeidsmarkt, zowel landelijk als voor de provincie Limburg. Uit het onderzoek RAIL 2012-2016 (Kompas voor de Arbeidsmarkt) blijkt dat de werkgelegenheid in Limburg in 2011 in de sector Landbouw en Visserij 0,8% hoger lag dan de werkgelegenheid voor deze sector in Nederland. Het aantal vacatures in de agrarische sector bedroeg in 2011 voor Nederland 3% en voor Limburg 11%. Voor Limburg geldt dat sprake is van een toenemende vraag naar hoger opgeleiden. Het RAIL onderzoek voorspelt in de periode 2012-2016 voor HBO groen 5000 baanopeningen in Nederland. Voor Limburg voorziet het RAIL onderzoek 300 baanopeningen in HBO groen. Dit is voor 95% het gevolg van de hoge vervangingsvraag die plaatsvindt door uittrekking (vergrijzing).

Het E,til onderzoek 'de toekomstige arbeidsmarkt van Greenport Venlo' (waarop het onderzoek HAS in Limburg? Een verkenning naar de behoefte aan HAS-afgestudeerden in de regio Venlo is gebaseerd) werkt een drietal scenario's uit. In het beleidsneutrale scenario voorziet het onderzoek 290 baanopeningen HBO groen in Limburg. Dit komt overeen met bovengenoemde RAIL-onderzoek dat enkele maanden hieraan voorafgaand (mei 2012) is uitgevoerd. In scenario 1 van het E,til onderzoek is sprake van een tekort van 1.200 arbeidskrachten op HBO niveau in de sector land- en tuinbouw, de verwerking, de toelevering en de distributie. De werkgelegenheid is in de toelevering en distributie het grootst op HBO niveau. In scenario 2 wordt gesproken van een tekort van 2.300 personen op hbo niveau. Vooral in de toelevering (de agribusiness) wordt een toename van het tekort aan arbeidskrachten voorspeld. Het onderzoek vermeldt dat het niet zozeer gaat om algemene economie, maar vooral om economisch onderlegden met een groene achtergrond. Uit het RAIL-onderzoek bleek al dat werkgevers sector kennis

pagina 6 van 8 (groen, of meer specifiek: tuinbouw) een belangrijke competentie van toekomstige werknemers vinden, gevolgd door commercieel en financieel inzicht. In het RAIL-onderzoek wordt tevens de verwachting uitgesproken dat de krapte op de Limburgse arbeidsmarkt op de lange termijn (2020) zal toenemen. Gelet op de bedrijvigheid die ontstaat rondom de Greenport Venlo acht de commissie scenario 1 of 2 van het E'til onderzoek voor de toekomst niet onwaarschijnlijk. Op grond van het bovenstaande komt de commissie tot de conclusie dat de aanvraag van de HAS in de regio Venlo voorziet in zowel een landelijke als een regionaal gedefinieerde arbeidsmarktbehoefte.

Alles overwegende is de commissie van mening dat het voornemen niet voldoet aan voorwaarde d van de beleidsregel aangezien niet is aangetoond dat van voornemen tot het aanbieden van de opleiding B&A geen negatieve effecten op de doelmatigheid van het bestaande aanbod uitgaan.

Beoordeling voorwaarde e Beleidsregel

De commissie is van oordeel dat de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur in voldoende mate is verzekerd. Aangezien de opleidingen van de HAS reeds in Den Bosch worden aangeboden beschikt de HAS reeds over een kennisinfrastructuur. Deze kennisinfrastructuur zal de komende jaren in Venlo nader worden ingebed.

De HAS is penvoerder voor alle deelnemende hogescholen in het kader van het project Groen Hoger Onderwijs Zuid Nederland (subsidieverplichting, nr. 1400006669 Min. EZ). Vanuit deze verantwoordelijkheid draagt de HAS zorg voor samenhang in de planvorming en uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten die zijn verbonden aan het opzetten van het kenniscentrum voor voedsel en groen in Venlo, het bijbehorend opleidingsaanbod en het HBO center of expertise rondom het thema "Greenports". In het kader van de aangepane subsidieverplichting wijst de commissie nogmaals op het belang van een goede samenwerking met het regionale bedrijfsleven, in de vorm van stages en betrokkenheid bij de ontwikkeling en actualisering van curricula van opleidingen die het beste aansluiten op de regionale behoefte (ongeacht of zij grijs of groen zijn).

Overigens bevreemdt het de commissie de HAS als penvoerder en als verantwoordelijke voor de samenhang in de planvorming en uitvoering van de activiteiten een opleiding heeft aangevraagd die een inhoudelijke overlap vertoont met de opleiding IBFM die in het kader van hetzelfde convenant is aangevraagd en toegekend.

De aanvrager heeft in het convenant Onderwijs- en Kennisontwikkeling Venlo afspraken gemaakt over doorlopende leerlijnen en gezamenlijk te ontwikkelen programma's. Zo kunnen HAS studenten doorstromen naar de master Health Food Innovation Management van de Universiteit Maastricht. Voorts loopt er een initiatief voor een kennisloket.

pagina 7 van 8 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De commissie tekent hierbij aan dat na doorontwikkeling van de Greenportfunctie Venlo, bijvoorbeeld na versterking van het opleidingsaanbod met klassieke groene opleidingen, het wellicht op de langere termijn niet ondenkbaar is dat zich alsnog mogelijkheden voordoen voor het aanbieden van een opleiding B&A in de locatie Venlo.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

mevr. mr. R.G.K. Voss
vice-voorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.